

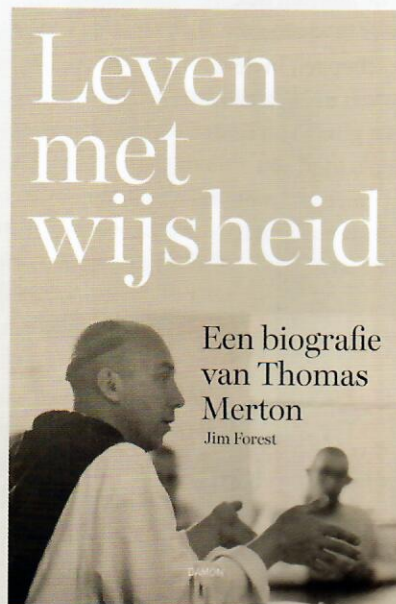
Boeken en cd's ter
 recensie zenden aan:
 drs. J.A. Venderbos,
 Kerkstraat 76,
 6871 BM Renkum,
 venderbos-gardebroek@
 planet.nl.

De redactie maakt uit het
 aangeboden een keuze.

50 jaar geleden stierf de trappistenmonnik Thomas Merton. Schrijver Jim Forest kende hem persoonlijk. In 1979 verscheen een – niet meer te verkrijgen – korte levensbeschrijving over Merton van zijn hand. Toen kwam de vraag naar een uitgebreidere biografie met daarin ook de ongepubliceerde dagboeken en correspondentie van Merton. De Amerikaanse editie hiervan kwam tien jaar geleden uit en is nu dus in het Nederlands verschenen, mede dankzij de Thomas Mertonvrienden van de Lage Landen.

De titel lijkt wat hagiografisch. Alsof Merton de belichaming van wijsheid was. Ik denk dat hij er zelf om zou hebben gelachen. Maar de titel verwijst naar een motto van Merton, voorin het boek: *Wat zoek ik nog meer dan deze stilte, deze eenvoud, dit samen leven met wijsheid?* Een ander voorin opgenomen motto is een citaat van Merton uit zijn *My Argument with the Gestapo: Wanneer je echt wil weten wie ik ben, vraag me dan niet waar ik woon*

Leven met wijsheid – een biografie van Thomas Merton

of wat ik graag eet, of hoe ik mijn haar kam, maar vraag me waarvoor ik leef, tot in detail, en vraag me wat, volgens mij, me ervan weerhoudt om volop te leven voor datgene waarvoor ik leef.

Eerlijk portret

Uit het boek wordt duidelijk dat Merton een goede vriend was van Forest, een in Nederland wonende Amerikaan. Dat maakt het voor een biograaf niet makkelijker om een goed beeld te schetsen. Hij mist de vereiste afstand tot de persoon die hij moet beschrijven. Toch is hij er goed in geslaagd een eerlijk en veelzijdig portret te schilderen. Hij volgt daarbij de chronologie van Mertons leven op de voet in dertig hoofdstukken. Merton komt daarin naar voren als een complex en veelzijdig mens met heel veel interesses en talenten: schrijver, dichter, monnik, kluisenaar, kunstenaar, fotograaf, leraar, wetenschapper, vertaler, brieven-schrijver,

dagboekschrijver, onderzoeker, mysticus. Forest vertelde bij de presentatie van het boek dat hij geprobeerd heeft te laten zien hoe al deze draden met elkaar verweven waren. Zo leren we de mens Merton goed kennen. Zijn innerlijke tegenstrijdigheden en tekortkomingen vormen het belangrijkste thema van zijn dagboeken en dat zien we terug in deze biografie. Het boek leest makkelijk en is rijk voorzien van foto's, verwijzingen en registers.

Slagveld

Een rode draad in Mertons leven is zijn inzet voor de strijd tegen onrecht en het kwaad. Toch meldde hij zich voor de dienstplicht. Maar wel als gewetensbezwaarde. Hij was bereid om zijn dienst op het slagveld te vervullen als ongewapend verpleger, maar werd afgekeurd. Ook voor het seminarie werd hij feitelijk afgekeurd. Forest beschrijft dan dat hij vervolgens 'een ander slagveld' betreedt: de trappistenabdij. Hij gelooft dat niet geweld maar heiligheid het enige adequate antwoord is op het kwaad. Merton 'stond aan de kloosterpoort met dezelfde bedoeling als waarmee anderen zich aanmeldden als soldaat: zijn leven op het spel zetten.' Dit leven van vallen en opstaan, van contemplatie en strijd, komt in 1968 in Azië tot een einde. Zijn lichaam wordt met een militair vliegtuig teruggevlogen naar de VS, samen met de lichamen van Amerikaanse soldaten die waren gesneuveld in Vietnam.
Jan Venderbos

Forest, Jim, *Leven met wijsheid – een biografie van Thomas Merton*, Damon, Eindhoven, 2018.